

**Олійник Н. Ю., канд. пед. наук, доц.
Харківський торговельно-економічний інститут КНТЕУ**

ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ФОРМУВАННІ ЄДИНОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА РЕАЛІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ «ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У БІЗНЕСІ»

За загальною оцінкою ЮНЕСКО, більше 1,5 мільярдів студентів у 165 країнах не мають можливості відвідувати заняття через COVID-19. Пандемія змусила педагогічну спільноту звернути пильну увагу на нові методів навчання, включаючи дистанційне і онлайн-навчання. І це виявилось не так просто як для студентів, так і для викладачів. Адже, не зважаючи на багатолітній досвід спілкування української педагогічної спільноті з технологіями дистанційного навчання, на часі залишається велика низка питань, пов'язаних з проблемою впровадження дистанційних технологій навчання.

В умовах масштабної пандемії ми не знаємо, як і коли повернемося до традиційного освітнього процесу. Але вже стає очевидним, що він (освітній процес) вже ніколи не буде таким, яким був.

Дистанційні технології назавжди залишаться в освіті. Тому саме зараз слід замислитися над тим, яким має бути сучасне освітнє середовище закладу вищої освіти. Одне із визначень цього поняття належить М. Братко: «Освітнє середовище вищого навчального закладу, на нашу думку, це комплекс умов-можливостей та ресурсів (матеріальних, фінансових, особистісних, технологічних, організаційних, репутаційних) для освіти особистості, що склались цілеспрямовано в установі, яка виконує освітні функції щодо надання вищої фахової освіти, забезпечує можливості для загальнокультурного та особистісного розвитку суб'єктів освітнього процесу» [1].

Реалії сьогодення висунули на передній план такий технологічний ресурс як інформаційні технології навчання, під якими розуміють методологію і технологію освітнього процесу, в якому програмні результати досягаються насамперед за рахунок використання можливостей комп'ютерів та програмного забезпечення. Саме інформаційні технології мають стати базою для створення єдиного освітнього середовища на всіх рівнях, починаючи від викладання окремої дисципліни, закінчуючи освітнім середовищем всього закладу вищої освіти.

Слід зазначити, що в контексті удосконалення професійної підготовки здобувачів вищої освіти досить велика кількість науковців звертаються до проблем розбудови інформаційного освітнього середовища. При цьому єдності у формулюванні цього поняття немає. Зокрема, І. Зязюн використовує поняття «комп'ютерне середовище», В. Биков – «комп'ютерно орієнтоване навчальне середовище», С. Гончаренко – «інформаційно-навчальне середовище», Н. Алексеев – «інформаційне освітнє середовище», С. Сисоєва – «комп'ютерне навчально-розвивальне середовище». В монографії «Екстрене дистанційне

навчання в Україні» (2020 рік), в написанні якої взяли участь 67 науковців зустрічається більше десяти різних формулювань цього поняття [2].

Найчастіше останнім часом використовується поняття «інформаційне освітнє середовище». Розглядаючи інформаційне освітнє середовище на рівні реалізації окремої освітньої програми (наприклад «Інформаційні технології у бізнесі»), як основний його елемент виділяємо електронний навчальний контент. В роботі [3] електронний освітній контент розбивається на чотири рівні відповідно до ступеня представлення навчальних матеріалів:

перший рівень – загальний контент, об'єднує всі матеріали на електронному порталі. Основу його структури складають електронні навчальні курси з кожної дисципліни; база нормативних документів, що регламентують навчальний процес; інформаційний блок; блок адміністрування електронного порталу;

другий рівень – контент окремого електронного навчального курсу, який являє собою комплекс навчально-методичних матеріалів і структурований відповідно до методики викладання певної дисципліни і містить такі блоки: мотиваційно-цільовий, змістовний, операційно-діяльнісний, контрольньо-оцінювальний;

третій рівень – контент окремих блоків, в яких він реалізується з дотримання логіки викладення навчального матеріалу відповідно до структури дисципліни за допомогою електронних елементів і ресурсів порталу, технологій Web 2.0 тощо;

четвертий рівень – контент електронних елементів і ресурсів, що реалізують функції кожного з блоків: мотиваційно-цільового, змістовного, операційно-діяльнісного, контрольньо-оцінювального. Контент четвертого рівня формується з окремих елементів, які ми розглядаємо як логічно пов'язану інформацію, що представлена у формі, зручній для сприйняття

Практичний досвід формування та використання інформаційного освітнього середовища реалізації освітньої програми «Інформаційні технології у бізнесі» з педагогічно обґрунтованим контентом на всіх чотирьох рівнях дозволяє стверджувати, що таке середовище у складі системи змішаного навчання стає ефективним знаряддям для досягнення програмних результатів у підготовці фахівців.

1. Братко М. Структура освітнього середовища вищого навчального закладу/ М. Братко // Наукові записки Ред. кол.: В.В. Радул, В.А. Кушнір та ін. – Випуск 135. – Кіровоград: РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2015. – 272 с. – (Серія: Педагогічні науки.)

2. Кухаренко В.М. Екстрене дистанційне навчання в Україні: Монографія / За ред. В.М. Кухаренка, В.В. Бондаренка – Харків: Вид-во КП «Міська друкарня», 2020. – 409 с.

3. Олійник Н. Ю. Особливості формування електронного контенту в змішаному навчанні / Н. Ю. Олійник // Проблеми інженерно-педагогічної освіти», 2017. – № 54-55. – С. 91-99.